

Prøvehåndbogen

Almene fag

Indhold

Generelt.....	3
Formål	3
Lovgrundlag.....	3
Ansvar for afholdelse, administration og afholdelse af prøver.....	5
Indstilling til prøve	5
HF-forberedelseseksamen	7
Information til elever om prøver	8
Prøvegrundlag	9
Eksamensgrundlag.....	9
Bedømmelsesgrundlag	10
Bedømmelseskriterier	10
Prøveafholdelse.....	11
Censur	15
Klager.....	20
Bilag 1: Prøver i de almene fag	22
Dansk.....	23
Dansk som andetsprog	27
Matematik	31
Engelsk.....	36
Naturfag	40
Samfundsfag.....	43
PASE.....	47
Identitet og medborgerskab	49
Bilag 3: Oversigt over prøveformer i FGU	51
Bilag 4: Information af censur.....	52
Bilag 5: Guide til god praksis ved prøveafholdelse.....	53

Generelt

Formål

Eksamenshåndbogen beskriver procedurer og ansvarsfordeling i forbindelse med prøveafholdelse på FGU Sydøstjylland.

Eksamenshåndbogens formål er at skabe grundlaget for, at alle adresser i FGU Sydøstjylland planlægger, administrerer og afholder prøverne ensartet og efter gældende regler.

Eksamenshåndbogen lægges på SharePoint – Elevsite. Eleverne gøres bekendt med de gældende krav til fagene, afleveringer, prøver mv. af faglærerne.

Lovgrundlag

Håndbogen bygger på nedenstående love og bekendtgørelser:

Lov om Forberedende Grunduddannelse Lov nr. 697 af 8. juni 2018:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=201718>

Bekendtgørelse om Forberedende Grunduddannelse Bek. 479 af 26. april 2019:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208987>

Bekendtgørelse om prøver og eksamen på erhvervsrettede uddannelser Bek.

Nr. 41 af 16. januar 2014:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=161427>

Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse Bek. Nr. 262 af 20. marts 2007:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=25308>

Fagbilag, læreplaner og prøvevejledninger:

<https://www.uvm.dk/forberedende-grunduddannelse/uddannelsens-faglige-indhold/laereplaner-og-fagbilag>

Vejledning til klager og prøver:

<https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/klager-over-proever>

Ansvar for afholdelse, administration og afholdelse af prøver

Institutionens ledelse har det overordnede ansvar for afholdelse af prøver.

FGU Sydøstjyllands uddannelsesledere har ansvaret for at planlægning, administration og afholdelse af prøver overholder gældende regler.

Uddannelseslederne har ligeledes ansvaret for at sikre, at information og planlægning bredes ud.

Fagunderviseren i prøvefaget er almindeligvis eksaminator.

Uddannelseslederen og Eksaminator har ansvaret for, at den enkelte prøve i det enkelte fag/fagområde afholdes efter de gældende læreplaner og prøvevejledninger.

Indstilling til prøve

- Tilmelding til et fag/fagområde er samtidigt tilmelding til de tilhørende prøver
- Institutionen kan i *ganske særlige tilfælde* fritage en elev fra deltagelse i prøve.

Eleven går til prøve, når læreren vurderer, at eleven er klar til det.

Eleven skal først til prøve, når eleven afslutter det niveau, der står i elevens forløbsplan. Det vil sige, hvis en elev ifølge forløbsplanen skal opnå et D-niveau i dansk, og eleven starter på G- eller E-niveau, så skal eleven først til prøve i faget, når eleven har opnået D-niveauet. Prøven bedømmes med en karakter.

Produktions- og Erhvervs- grunduddannelse

- I de faglige temaer på PGU og EGU skal eleven til prøve ved afslutning på FGU-niveau 3.
- Prøven bedømmes bestået/ikke bestået. Hvis eleven afslutter et fagligt tema på FGU-niveau 1 eller 2, skal eleven ikke til prøve, men får derimod en standpunktsbedømmelse, hvor den løbende faglige dokumentation anvendes i evalueringen. Standpunktsbedømmelsen bedømmes bestået/ikke bestået.

Alle FGU-elever skal som udgangspunkt aflægge prøve i de almene fag:

- Matematik
- Dansk eller dansk som andetsprog
- Endnu et alment fag. Hvis eleven har to eller flere almene fag ud over matematik og dansk eller dansk som andetsprog, skal prøvfaget findes ved udtræk.
- I elevens eventuelle øvrige almene fag får eleven en standpunktsbedømmelse, når faget afsluttes.
- Man har to forsøg til at bestå i de almene fag og kun i ganske særlige tilfælde kan man indstilles til 3. forsøg.
- Prøver bedømmes efter 7- trins skalaen.
- Udtrækning af prøvfag foretages af uddannelseslederen på den enkelte adresse.
- Eksaminator og elever orienteres 10 hverdage før prøvedatoen.

Der tilbydes undervisning i de af de 12 forskellige faglige temaer skolen udbyder og 9 almene fag. De almene fag kan give adgang til erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, mens de faglige temaer introducerer til beskæftigelsesområder, og kan afsluttes med et

uddannelsesbevis. Der er afsluttende prøver i både de almene fag og i de faglige temaer.

Fag og niveauer i FGU

<i>Almene fag</i>	Niveauer	<i>Fagtemaer</i>	Niveauer *
Dansk	G, E og D	Byg, bolig og anlæg	FGU 1,2 og 3
Dansk som andetsprog	G, E og D	Handel og kundeservice	FGU 1,2 og 3
Engelsk	G, E og D	Industri (plast, metal mm.)	FGU 1,2 og 3
Identitet og medborgerskab	G	Jordbrug, skovbrug og fiskeri	FGU 1,2 og 3
Matematik	G, E og D	Kommunikation og medier	FGU 1,2 og 3
Naturfag	G, E og D	Mad og ernæring	FGU 1,2 og 3
PASE (Privatøkonomi, Arbejdspladslære, Samfundsfag)	G	Miljø og genbrug	FGU 1,2 og 3
Samfundsfag	G, E og D	Motor og mekanik	FGU 1,2 og 3
Teknologiforståelse	G	Musisk og kunstnerisk produktion	FGU 1,2 og 3
		Omsorg og sundhed	FGU 1,2 og 3
		Service og transport	FGU 1,2 og 3
		Turisme, kultur og fritid	FGU 1,2 og 3

* Der er udelukkende prøver på FGU niveau 3.

HF-forberedelseseksamen

På FGU er det muligt at tage HF-forberedelseseksamen.

Hvis en elev ønsker at fortsætte på den 2-årige hf, kan eleven tage en forberedelseseksamen på FGU. Forberedelseseksamen giver retskrav på optagelse på den 2-årige uddannelse til hf-eksamen. Retsskravet gælder i den førstkomende optagelsestermin, efter at den sidste af de prøver, der indgår i eksamenen, er bestået. Det skal fremgå af elevens forløbsplan, at eleven tager forberedelseseksamen.

Forberedelseksamen omfatter, at eleven består følgende fag:

- Dansk niveau D eller dansk som andetsprog niveau D
- Engelsk niveau D
- Matematik niveau D
- Samfundsfag på mindst niveau G
- Naturfag på mindst niveau G.

En elev, der ønsker at tage forberedelseksamen til den 2-årige hf, har mulighed for at få overført merit for allerede beståede fag til sit bevis. Det medfører, at elevens uddannelsesforløb på FGU udelukkende kan indeholde de manglende fag og niveauer, der stilles krav om, for at opnå adgang til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen. Prøverne i de almene fag bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Information til elever om prøver

Fagunderviser orienterer eleverne ved undervisningens start og i forbindelse med prøveafholdelse om almindelig og eventuelle fagspecifikke regler for prøver:

- Prøveperiode
- Antallet af prøver
- Regler om eventuel udtræk af prøvfag
- Regler for indstilling til prøver
- Regler for prøveafholdelse, herunder prøveform, eksaminationsgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier

- Afleveringsfrister
- Særlige prøvevilkår
- Omprøve

Prøvegrundlag

For alle prøver på FGU gælder det, at der skal foreligge skriftlige eksaminationsgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier til eleven og censurs orientering.

Eksaminationsgrundlag

- Eksaminationsgrundlaget er det faglige stof eller materiale, der eksamineres ud fra, og som skal gøre det muligt for eksaminanden at demonstrere de opnåede kompetencer.
 - fx opgaver, tekster læst i undervisningen eller produkter, som eksaminanden har udarbejdet, og kan f.eks. være en præsentations portfolio eller et stykke praktisk udført arbejde.
- Samlet set skal eksaminationsgrundlaget tage udgangspunkt i væsentlige mål og krav fra de enkelte fag/fagområder. Det vil sige, at institutionen inden for fag- og kompetencemål kan udvælge de mål, der af institutionen vurderes som de væsentlige.
- Eksaminator er ansvarlig for udvælgelsen af målene. Alle mål og krav behøver således ikke indgå i eksaminationsgrundlaget.
- Eksaminanden skal kende de mål, som skolen vurderer som væsentlige.

Bedømmelsesgrundlag

- Bedømmelsesgrundlaget vedrører de produkter, processer eller præstationer, der gøres til genstand for bedømmelsen.
- Det er institutionens opgave at afklare, hvilke elementer der skal indgå i bedømmelsen, og hvilken vægt disse elementer hver især skal tillægges.
- Bedømmelsesgrundlaget kan godt være det samme som eksaminationsgrundlaget. Hvis ikke bedømmelsesgrundlaget svarer til eksaminationsgrundlaget, skal det fremgå tydeligt, hvilke dele der indgår heri.
- Eksaminanden skal kende bedømmelsesgrundlaget.
- En eksaminand kan for eksempel godt have fremstillet et produkt, der indgår i eksaminationsgrundlaget, uden at selve produktet bliver bedømt ved prøven. I stedet bedømmes eksaminandens mundtlige fremlæggelse.

Bedømmelseskriterier

- Bedømmelseskriterierne skal med udgangspunkt i bedømmelsesgrundlaget beskrive, i hvilken grad eksaminanden lever op til de væsentlige mål.
- Bedømmelseskriterierne skal være konkretiseret i forhold til faget/fagtemaets mål, så eksaminator og censor er enige om, hvor vægten skal lægges i bedømmelsen af eksaminandens præstation.
- Bedømmelseskriterierne skal være fastsat af institutionens eksaminator, og censor og eksaminand skal være orienteret om dem.
- Den prøveafholdende institution har både retten og pligten til at fastsætte og konkretisere den enkelte prøves bedømmelseskriterier.

Prøveafholdelse

Før prøven

Skolens uddannelsesledere har ansvaret for:

- Prøveplanens udfærdigelse, herunder dato, tid, lokale, censor til prøven.
- Kontakten til censornetværket varetages af 1-2 af uddannelseslederne.
- Udsendelse af censorbrev med generelle oplysninger om censorater i FGU Sydøstjylland.
- At være ressourceperson i forhold til tvivlsspørgsmål og uregelmæssigheder
- Koordination af ansøgninger og bevillinger af særlige prøvevilkår, jf. §18
- At være prøveansvarlig på den pågældende prøvedag og lokation – eller sørge for at der udpeges en stedfortræder hertil. Endvidere sikre information om, hvem der er prøveansvarlig på den pågældende dag og lokation, og hvordan denne kan tilkaldes.
- Planlægning af hvilke lokaler, der skal bruges til eksamen.

Uddannelsesleder og elevadministrator på adresse sikrer:

- Udfærdigelse af karakterlister til den pågældende prøve.
- Forplejning på eksamensdagen til censor og eksaminator.
- Ansvarlig for formalia og opbevaring af dokumenter til eksamen.
- Udfærdigelse af tidsplan for prøvedagene
- At praktisk information til eksaminator og censor fremsendes i god tid inden eksamen.
- Hvor der er flere eksaminatorer til en censor, skal materialet samles til en mail til censor

Eksaminator har ansvaret for:

- Information til eksaminander om regler og rammer for prøveafholdelsen
(se pkt. 3. Information til elever om prøver)
- At være behjælpelig så eksaminander med særlige behov får søgt om særlige prøvevilkår. Ansøgningen sendes til uddannelseslederen senest 10 hverdage før prøven.
- Udfærdigelse af censormaterialer, herunder eksamensgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier til den pågældende prøve
- Klargøring og oprydning af prøvelokalet
- Evt. hjælpemidler til prøven
- Afsendelse af censormateriale (se pkt. 8 om Persondataforordningen)
- Kontakt til censor

Prøvelokalet

Under ophold i og omkring prøvelokalet skal man undgå støjende adfærd eller anden adfærd, der kan genere elever, censorer og eksaminatorer.

Adgang til prøvelokalet

Den offentlige adgang til mundtlige prøver kan begrænses som følge af praktiske forhold. Beslutning herom træffes efter begrundelse af uddannelsesleder, og oplyses senest dagen før prøven.

Under prøven

Eksaminator har ansvaret for:

- Modtagelse af censor
- Aftaler med censor om rollefordeling, eksamensgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier
- Sammen med censor at sikre en god og tryk prøvesituation for eksaminanden
- Både eksaminator og censor skal gøre sig notater under eksaminationen til brug i den efterfølgende votering, samt til brug i en evt. klagesag. (se. pkt. 9. Klager)
- Notater skal gemmes på skolen minimum 1 år
- I tilfælde af uenigheder/uregelmæssigheder at tilkalde den lokale uddannelsesleder.

Eleven:

- Skal møde op 30 minutter før prøven.
- En elev, der kommer for sent til en mundtlig prøve, har ikke krav på at deltage i prøven, men kan, når skolen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet, få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt.
- Eleven har selv ansvaret for at medbringe sin Portfolio
- Eleven skal selv medbringe computer (evt. skolens)

Efter prøven

Uddannelseslederen har ansvaret for:

- Behandling af eventuelle klager
- Opfølgning på evt. uenigheder/uregelmæssigheder under prøven
- Information og planlægning af eventuelle omprøver.

Uddannelsesleder og elevadministration har ansvar for:

- Modtagelse og arkivering af underskrevne karakterlister
- Indtastning af karakter
- Udstedelse af beviser

Eksaminator har ansvaret for:

- At votering og bedømmelsen foregår efter gældende regler
- Sikre at eksaminanden har forstået bedømmelsen og begrundelserne herfor.
- Sikring af underskrifter fra censor og eksaminator efter hver prøvedag
- Aflevering af karakterlister til den lokale prøveansvarlige efter hver prøvedag
- Ansvar for aflevering af notater og andet prøvemateriale til den lokale prøveansvarlige

Censur

Generelle regler for censorer

- Censorer skal have specifik kompetence inden for det fag/fagområde, som de er censorer i.
- Censorer må ikke være ansat på den institution, hvor de skal virke som censorer
- Der må ikke forekomme individuel gensidig og gentagen censur over en periode på 2 år
- Den prøveafholdende institution er ansvarlig for at censor modtager alt relevant prøvemateriale senest 5 arbejdsdage før prøveafholdelsen
- Censor er forpligtet til straks at kvittere for modtagelsen og hurtigst muligt rette henvendelse til den pågældende eksaminator, hvis der er tvivlsspørgsmål eller mangler i censormaterialet.
- Censor er forpligtet til at påse og medvirke til, at prøverne afholdes efter gældende regler. Hvis censor efter dialog med den prøveafholdende institution vurderer, at der stadig er væsentlige problemstillinger eller mangler ved en prøveafholdelse, kan censor afgive en skriftlig indberetning til den prøveafholdende institution. Indberetningen sendes i kopi til Ministeriet (Kontoret for prøver, evaluering og tests)

Beskikket censur

- Styrelsen beskikker særlige censorer efter indstilling fra institutionen til en del af prøverne
- Beskikkelsen koordineres fra styrelsen, som udsender information til institutionen om, hvilke prøver der er udtaget til beskikket censur med hvilke beskikkede censorer.

- Anvendelsen af beskikkede censorer er et kvalitetssikringstiltag, og derfor har disse både en kontrollerende og vejledende rolle i prøveafholdelsen.
- En beskikket censor er som en del af beskikkelsen forpligtet til at afgive en rapport til styrelsen efter prøveforløbet. Rapporten er *ikke* en indberetning.
- Udgifter til beskikket censur afholdes af den prøveafholdende institution. Den beskikkede censor erstatter en ordinær censor.

Ordinær censur

- Alle undervisere med fagspecifik kompetence kan udsendes som ordinære censorer
- FGU Sydøstjyllands uddannelsesledere udarbejder i samarbejde med et fastlagt censornetværk censorplaner for institutionen, og underviseren informeres herefter om eventuelle censoropgaver

Særlige prøvevilkår (§18)

Institutionen kan tilbyde særlige prøvevilkår til elever med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende. Særlige prøvevilkår kan udmøntes i f.eks. andre eller ekstra hjælpemidler, særlige prøvematerialer eller tid. Det er dog en forudsætning at:

- funktionsnedsættelse er dokumenteret
- tilbuddet kun ligestiller eleven med de andre eksaminander, ikke giver bedre vilkår
- tilbuddet ikke ændrer prøvens niveau

Ansøgning om Særlige prøvevilkår sendes til den prøveansvarlige på fortrykt skema.

Kontaktlærer/eksaminator indstiller elever til § 18 og fremsender ansøgningen senest 10 hverdage forud for prøveafviklingen.

Omprøver

I tilfælde af at en eksaminand ikke opnår et resultat svarende til bestået, har denne ret til en omprøve. Eksaminanden skal være orienteret om dette, og skal straks efter det mislykkede prøvforsøg henvises til uddannelseslederen på den pågældende lokation

Reglerne for omprøver er som følger:

- En omprøve skal afholdes snarest muligt
- Hvis en eksaminand er forhindret i at gennemføre en prøve pga. dokumenteret sygdom eller anden dokumenteret uforudseelig grund, skal denne tilbydes en omprøve snarest muligt, evt. som sygeprøve.

- Institutionen kan bevillige en 2. omprøve, hvis det kan begrundes i usædvanlige forhold
- Såfremt en eksaminand er indstillet til prøve, og udebliver uden varsel og uden lovlig grund kan denne ikke tilbydes en omprøve.

Snyd ved prøverne

Hvis en eksaminand under en praktisk eller mundtlig prøve skaffer sig eller yder uretmæssig hjælp eller benytter ikke-tilladte hjælpemidler, bortvises vedkommende fra prøven. Prøven tæller med i antallet af prøveforsøg.

Der er tillige tale om snyd og dermed bortvisning af eleven, hvis:

- Der er tale om plagiat i elevens forudgående skriftlige arbejde.
- Eleven medbringer materiale eller produkter, som eleven ikke selv har fremstillet

Skolen kan tillade elever, der bortvises fra en prøve at aflægge prøven ved førstkomende prøvetermin.

Sygdom

Eksaminator

Hvis en eksaminator bliver syg umiddelbart før eller under en prøve, kontaktes uddannelseslederen straks, og det tilstræbes at der findes en egnet afløser, der kan forestå eksaminationen. Det tilstræbes, at afløseren kender eksaminanderne. Hvis det ikke kan lykkes at finde en afløser, aflyses prøven, og der planlægges en ny prøvedato snarest muligt.

Censor

Hvis en censor bliver syg umiddelbart før eller under en prøve, kontaktes uddannelseslederen straks. Censors institution skal bestræbe sig på at sende en egnet afløser, men hvis dette ikke kan lykkes, aflyses prøven, og der planlægges en ny prøvedato snarest muligt.

Elev

I tilfælde af sygdom meddeler eleven dette til institutionen før prøven. For at kunne tilbydes en sygeprøve/omprøve skal eleven kunne dokumentere sin sygdom i form af en lægeerklæring eller lignende. Eleven skal straks henvises til uddannelseslederen for at aflægge dokumentation og få bevilliget en sygeprøve.

Persondataforordningen

Al skriftlig korrespondance mellem censor og eksamensafholdende skole, hvori der indgår personfølsomme oplysninger, skal foregå via sikker mail. Anvendelse af elektroniske forsendelser er, ifølge persondataloven, tilladt til og fra en officiel skolemailadresse og ikke til private mailadresser.

Klager

Ifølge eksamensbekendtgørelsens kap. 10 kan en eksaminand indgive en klage over en prøve.

Klagen skal være:

- Individuel og rettet til institutionen
- Skriftlig og begrundet
- Indgives senest 2 uger efter prøven

Klagen kan omhandle:

- Eksamensgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- Prøveforløbet
- Bedømmelsen

Klagesagen behandles af den prøveansvarlige efter ministeriets klagevejledning – se næste side.

KLAGESAGSFORLØB

Eksaminanden sender sin skriftlige og begrundede klage til skolen
senest 2 uger efter, at eleven har fået sin karakter

Skolen vælger, om klagen skal afvises eller fremmes

Klagen afvises som åbenbar grundløs

Skolens afvisning af klagen som åbenbar grundløs skal være skriftlig og begrundet, og skal normalt meddeles eksaminanden inden 4 uger efter modtagelse af klagen

Klagen fremmes

Skolen forelægger straks klagen for bedømmerne, der hver afgiver en faglig udtalelse inden for en nærmere angivet frist på normalt 2 uger

Skolen forelægger de faglige udtalelser for eksaminanden, der får mulighed for at komme med eventuelle kommentarer inden for en frist på normalt 1 uge

Skolen træffer én af nedenstående afgørelser:

Eksaminanden får ikke medhold og klagen afvises

Tilbud om omprøve

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet. Hvis klager ikke får medhold i klagen, skal afgørelsen indeholde en klagevejledning. Afgørelsen skal meddeles klager hurtigst muligt:

- Normalt senest 2 måneder efter, at klagen er indgivet.

Kan klagen ikke behandles inden for denne frist, skal skolen hurtigst muligt underrette klager herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår klagen kan forventes færdigbehandlet.

Skolen skal orientere eksaminanden om, at omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Bilag 1: Prøver i de almene fag

Prøveforløbet – gælder for alle almene fag

Der gennemføres en mundtlig prøve på 30 minutter pr. eksaminand inklusiv votering.

For PASE faget gælder dog at det afvikles som en praktisk prøve over to arbejdsdage.

Som udgangspunkt for eksaminationen og den faglige dialog fremlægger eksaminanden sin præsentationsportfolio.

Under prøven

Eksaminator er ansvarlig for at skabe et trygt eksamensmiljø for både elev og censor, og stiller spørgsmål under samtalen.

Eksaminator giver eleven mulighed for at indlede eksaminationen med at fremlægge sin præsentationsportfolio.

Eleven fremlægger sin præsentationsportfolio på maksimum 10 minutter, hvorefter samtalen med lærer og censor påbegyndes.

Efter ca. 25 minutter slutter prøven, hvorefter eksaminator og censor voterer.

Ved voteringen lægger censor ud. Hvis der er uenighed mellem lærer og censor, har censor det afgørende ord, jf. karakterbekendtgørelsens bestemmelser.

Dansk

Afsluttende prøve

I dansk er den afsluttende prøve en portfolio prøve.

Eleven skal have fulgt undervisningen og arbejdet med sin portfolio.

Der udarbejdes en prøveportfolio, som godkendes af underviser.

Aflevering og godkendelse af portfolio er en forudsætning for, at eleven kan gå til den afsluttende prøve.

Elevens underviser vurderer, hvornår eleven er klar til den afsluttende prøve.

Prøven er en mundtlig prøve og varer 30 minutter.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Via sin præsenteringsportfolio viser eleven en bred opfyldelse af fagets mål, da præsenteringsportfolio skal indeholde varierende tekster og andre produkter og demonstrere elevens arbejde med tre-fem forskellige temaer knyttet til hverdags- eller arbejdsliv.

Prøven fokuserer dermed på, at eleven skal vise sin evne til at beherske fagets to aspekter: fagets egen faglighed og den praksisrettede dimension, hvorved eleven viser forståelse for, at faget ikke skal ses og beherskes isoleret, men kobles op på konkrete opgaver relateret til netop hverdags- og arbejdsliv.

Eksaminator leder eksaminationen, som foregår som en dialog mellem eleven og eksaminator. Censor kan stille uddybende spørgsmål.

Eleven skal indgå i samtale om formålet med den eller de skriftlige opgaver, om målgruppen for opgaverne, om opgavernes indhold og deres sprog

Eksaminationsgrundlag

Prøven tager udgangspunkt i elevens præsentationsportfolio.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt.

Der gives én karakter. Karakteren gives på baggrund af en helhedsvurdering af den mundtlige præstation.

Vi vurderer eleven ud fra præstation og dokumentation af kompetencer under eksaminationen. Det er således elevens præstation under eksaminationen med udgangspunkt i udarbejdet materiale, der udgør bedømmelsesgrundlaget.

G-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog. Vejledende for karaktergivningen er, at elevens mundtlige præsentation af præsentationsportfolio vægtes med 30 %, og den faglige dialog med 70 %.

E-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er præsentationsportfolio, den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende faglige dialog vægtes med 50 %.

D-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er præsentationsportfolio, den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog, som skal indeholde discipliner fra de skriftlige elementer i præsentationsportfolio.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende faglige dialog vægtes med 50 %.

Bedømmelseskriterier

G-niveau	E-niveau	D-niveau
Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • gå i dialog om elevens dokumentation • finde genretrek • demonstrere relevant brug af faglige begreber, lytte aktivt og indgå i en samtale • udtrykke sig forståeligt. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • gå i faglig dialog om elevens dokumentation • analysere en tekst • udtrykke sig med korrekte fagtermer • lytte aktivt og argumentere for holdninger og meninger. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • gå i reflekteret faglig dialog om dokumentationen • perspektivere, analysere og fortolke de valgte tekster • gøre rede for teksternes genre, indhold og form og argumentere med beleg i teksten.
Indholdet i dokumentationen skal være varieret og svare til de faglige mål på G-niveau.	Indholdet i dokumentationen skal være varieret og svare til de faglige mål på E-niveau.	Indholdet i dokumentationen skal være varieret og svare til de faglige mål på D-niveau.

I vurderingen lægges der særlig vægt på, om eleven:

- Viser forståelse af sammenhængen mellem sprog, indhold og genre
- Tager initiativ i samtalen
- Perspektiverer til pensum og andet stof
- Har forberedt præsentationen af de skriftlige opgaver

- Kan forklare, hvordan opgaven/opgaverne er blevet til og kan vise styrker og svagheder ved opgaven/opgaverne
- Kan kommentere, hvad eleven har lært ved at lave opgaverne

Dansk som andetsprog

Afsluttende prøve

Den afsluttende prøve er en portfolioprøve.

Eleven skal have fulgt undervisningen, og arbejdet med sin portfolio.

Der udarbejdes en prøveportfolio, som godkendes af læreren.

Aflevering og godkendelse af portfolio er en forudsætning for, at eleven kan gå til den afsluttende prøve.

Elevens underviser vurderer hvornår eleven er klar til den afsluttende prøve.

Prøven er en mundtlig prøve og varer 30 minutter.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Via sin præsentationsportfolio viser eleven en bred opfyldelse af fagets mål, da præsentationsportfolio skal indeholde varierende tekster og andre produkter og demonstrere elevens arbejde med tre-fem forskellige temaer knyttet til hverdags- eller arbejdsliv.

Prøven fokuserer dermed på, at eleven skal vise sin evne til at beherske fagets to aspekter: fagets egen faglighed og den praksisrettede dimension, hvorved eleven viser forståelse for, at faget ikke skal ses og beherskes isoleret, men kobles op på konkrete opgaver relateret til netop hverdags- og arbejdsliv.

Produkterne i elevens præsentationsportfolio skal være direkte anvendelige i en større kontekst, så de kan bruges og omsættes i det virkelige liv og ikke blot i en faglig sammenhæng.

Eksaminator leder eksaminationen, som foregår som en dialog mellem eleven og eksaminator. Censor kan stille uddybende spørgsmål.

Eleven skal indgå i samtale om formålet med den eller de skriftlige opgaver, om målgruppen for opgaverne, om opgavernes indhold og deres sprog.

Eksaminationsgrundlag

Prøven tager udgangspunkt i elevens præsentationsportfolio.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt. Der gives én karakter. Karakteren gives på baggrund af en helhedsvurdering af den mundtlige præstation.

Vi vurderer eleven ud fra præstation og dokumentation af kompetencer under eksaminationen. Det er således elevens præstation under eksaminationen med udgangspunkt i udarbejdet materiale, der udgør bedømmelsesgrundlaget.

G-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog.

Vejledende for karaktergivning er, at elevens mundtlige præsentation af præsentationsportfolio vægtes med 30 %, og den faglige dialog med 70 %.

E-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er præsentationsportfolio, den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende faglige dialog vægtes med 50 %.

D-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er præsentationsportfolio, den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog, som skal indeholde discipliner fra de skriftlige elementer i præsentationsportfolio.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende faglige dialog vægtes med 50 %.

Bedømmelseskriterier

G-niveau	E-niveau	D-niveau
<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrive i refererende, beskrivende og fortællende genrer • præsentere resultater af eget skriftligt arbejde, herunder at kunne bruge elementære analysebegreber • udtrykke sig forståeligt og sammenhængende om faglige og almene emner • gå i dialog om grammatik - herunder morfemer, bøjningsformer, ordklasser og ordstillinger på et grundlæggende niveau • vise kendskab til enkle nutidige fiktionstekster, praksisnære sagtekster og multimodale tekster. 	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrive i refererende, beskrivende, fortællende og argumenterende genrer • præsentere eget arbejde med fokus på kommunikation og kritisk stillingtagen • udtrykke holdninger og følelser med nogen grad af præcision med hensyn til sprog og indhold • udtrykke sig forståeligt, sammenhængende om både faglige, almene og aktuelle emner • gå i dialog om grammatik - herunder kohærens, kohæsion og simpel tegnsætning på et grundlæggende niveau • vise kendskab til og forståelse af fiktionstekster, praksisnære sagtekster og multimodale tekster. 	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrive i fortællende, analyserende og argumenterende genrer • præsentere systematisk og kritisk tage stilling til eget arbejde • udtrykke holdninger og følelser i passende genrer med præcision og sammenhæng • udtrykke sig med sproglig præcision og variation om både faglige, almene og aktuelle emner • gå i dialog om korrekt anvendelse af grammatiske begreber på et alsidigt niveau • perspektivere til andre tekster og/eller samfunds- og kulturforhold i Danmark og globalt • anvende relevante danskfaglige redskaber i analyse og vurdering af eget arbejde.

Bedømmelsen af elevens kompetencer foretages ud fra samtlige fagets mål på niveauet, som beskrevet i fagbilaget for faget dansk.

I vurderingen lægges der særlig vægt på, om eleven:

- Viser forståelse af sammenhængen mellem sprog, indhold og genre
- Tager initiativ i samtalen
- Perspektiverer til pensum og andet stof
- Har forberedt præsentationen af de skriftlige opgaver
- Kan forklare, hvordan opgaven/opgaverne er blevet til og kan vise styrker og svagheder ved opgaven/opgaverne
- Kan kommentere, hvad eleven har lært ved at lave opgaverne

Matematik

Afsluttende prøve

I matematik er den afsluttende prøve en portfolioprøve og varer 30 minutter.

Eleven skal have fulgt undervisningen og arbejdet med sin portfolio.

Der udarbejdes en prøveportfolio, som godkendes af læreren.

Aflevering og godkendelse af portfolio er en forudsætning for, at eleven kan gå til den afsluttende prøve.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Den faglige dokumentation vil typisk omfatte matematiske udregninger, der knytter sig til en opgave, som eleven har løst. Det er ideelt en praktisk fysik opgave, som eleven har løst ved at udføre beregninger. Eleven bør i den faglige dokumentation vise og forklare, hvordan han/hun kommer frem til sit resultat ved at vise mellemregningerne og ikke kun facit. Eleven skal i sin dokumentation benytte de rigtige matematiske termer og vise, at hun/han forstår, at opgaver kan løses på flere måder. Hvis elevens dokumentation primært består af billedmateriale, skal eleven notere de relevante udregninger i forbindelse med billederne. Udregninger skal skrives ned, så det fremgår, at eleven har opnået de forskellige matematiske færdigheder og kompetencer.

Produkterne i elevens præsentationsportfolio skal være direkte anvendelige i en større kontekst, så de kan bruges og omsættes i det virkelige liv og ikke blot i en faglig sammenhæng.

Eksaminator leder eksaminationen, som foregår som en dialog mellem eleven og eksaminator. Censor kan stille uddybende spørgsmål. Eleven skal indgå i

samtale om formålet med den eller de skriftlige opgaver, om målgruppen for opgaverne, om opgavernes indhold og deres sprog.

Eksaminationsgrundlag

Prøven tager udgangspunkt i elevens præsentationsportfolio. Eleven og eksaminator har efter elevens fremlæggelse af præsentationsportfolio en faglig dialog om indholdet; efterfølgende er der ligeledes en faglig dialog med eleven om øvrige emner i relation til portfolio, hvor eksaminator og censor kan stille spørgsmål, som aktiverer og udfordrer elevens kompetencer.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt. Der gives én karakter. Karakteren gives på baggrund af en helhedsvurdering af den mundtlige præstation. Eleven har til sin præsentationsportfolio udvalgt fire dokumenter, der dækker de matematikfaglige mål bredt.

Der er forskel på bedømmelsesgrundlaget på de forskellige niveauer.

G-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens mundtlige præsentation af præsentationsportfolio vægtes med 30 %, og den faglige dialog med 70 %.

E-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er præsentationsportfolio, den

mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende generelle matematikfaglige dialog vægtes med 50 %.

D-niveau:

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er præsentationsportfolio, den mundtlige præsentation og den faglige dialog under prøven med hovedvægten på den faglige dialog, som skal indeholde discipliner fra de skriftlige elementer i præsentationsportfolio.

Vejledende for karaktergivningen er, at elevens præsentationsportfolio vægtes med 25 %, og den mundtlige fremlæggelse af portfolio ligeledes med 25 %. Den efterfølgende generelle matematikfaglige dialog vægtes med 50 %.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i fagbilaget.

G-niveau	E-niveau	D-niveau
<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> forklare den matematiske problemstilling forklare begreber, metoder og enkle modeller vise en grundlæggende sikkerhed i matematiske beregninger anvende fagsprog i sin fremlæggelse inddrage forhold fra hverdags-, erhvervs- eller samfundslivet i præsentationen. 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> detaljeret forklare den matematiske problemstilling og forklare teorien bag beregninger redegøre for enkle begreber og modeller vise sikkerhed i matematiske beregninger anvende matematisk notation i det skriftlige arbejde udtrykke sig i et korrekt fagligt sprog inddrage matematiske perspektiver fra hverdags-, erhvervs- eller samfundslivet i præsentationen. 	<p>Eleven kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> detaljeret forklare den matematiske problemstilling og forklare teorien bag beregninger og mulige andre løsningsmetoder kritisk vurdere den anvendte løsningsmetode for en matematisk problemstilling redegøre for og anvende matematiske modeller vise rutine i matematiske beregninger diskutere og udtrykke sig klart og præcist i et korrekt fagligt sprog udtrykke sig med matematisk notation i det skriftlige arbejde perspektivere faget i forhold til hverdagslivet, erhvervslivet og samfundslivet.

I vurderingen lægges der særlig vægt på, om eleven:

1. Kan anvende matematisk modellering til løsning af foreliggende opgaver, herunder:
 - Kan genkende matematikken, hvor den forekommer i praktiske situationer
 - Kan anvende korrekt matematisk model til løsning af praktiske opgaver
 - Kan foretage enkle beregninger korrekt

- Kan håndtere tal samt symboler, der repræsenterer kendte forhold
 - Kan anvende simple formler til simpel beregning af ukendte størrelser
 - Har kendskab til matematiske metoder og kan anvende dem korrekt
2. Kan dokumentere beregninger og opgaveløsninger, herunder:
- Kan forklare matematiske beregninger og følgeslutninger
 - Kan dokumentere beregninger skriftligt
 - Kan forklare de matematiske emner og give eksempler på deres anvendelse

Engelsk

Afsluttende prøve

I engelsk er den afsluttende prøve en mundtlig portfolioprøve og varer 30 minutter. Eleven skal have fulgt undervisningen og arbejdet med sin portfolio. Der udarbejdes en prøveportfolio som godkendes af læreren.

Den faglige dokumentation til portfolio vil typisk omfatte de produkter, som eleven har udarbejdet i undervisningen. Det gælder produkter af enhver karakter, fx skriftlige opgaver, videoer, tegninger, oversigter, lydfiler, artikler, manualer, opskrifter og noter. I engelsk er den gode præsentationsportfolio kendetegnet ved:

- At indeholde mindst fire produkter, hvoraf mindst to er skriftlige
- At indeholde dokumentation for læring, som eleven er stolt af, og temaer eller problemstillinger, som eleven finder interessante
- At være så varieret, at den opfylder fagets mål og bedømmelseskriterier i så høj grad som muligt
- At indeholde produkter om temaer eller problemstillinger, som giver anledning og er egnede til en faglig dialog
- At være selvstændigt udarbejdet
- Ikke at være rettet i bund af læreren eller andre, for i så fald viser den ikke elevens reelle kompetencer. Portfolioprodukter kan – men behøver ikke – have tematisk sammenhæng med hinanden.

Dokumentationen skal bidrage til bedømmelse af elevens standpunkt ved afslutningen af et niveau, men udgør ikke hele bedømmelsesgrundlaget. Faget indeholder mål, som omhandler mundtlige kompetencer, arbejdsprocesser,

samarbejde mv. Den type mål skal også inddrages i bedømmelsen, selvom de primært kommer til udtryk og bedst kan bedømmes i forbindelse med den daglige undervisning og de arbejds- og læreprocesser, som eleven gennemfører.

Aflevering og godkendelse af portfolio er en forudsætning for, at eleven kan gå til den afsluttende prøve. Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Eksaminationsgrundlag

Prøven tager udgangspunkt i elevens præsentationsportfolio, hvor eleven har udvalgt mindst fire produkter, hvoraf mindst to er skriftlige, der giver mulighed for at vise elevens kompetencer til prøven.

Bedømmelsesgrundlag

Eleven bedømmes individuelt. Der gives én karakter. Der er forskel på bedømmelsesgrundlaget på de tre niveauer:

G-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af de skriftlige elementer i portfolio vægtes med en tredjedel. Den øvrige del af portfolio vægtes ikke i karaktergivningen, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

E-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af de skriftlige elementer i portfolio vægtes med en tredjedel. Den øvrige del af portfolio vægtes ikke i karaktergivningen, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

D-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation og de skriftlige produkter vægtes hver med 50 %. Den øvrige del af portfolio vægtes ikke i karaktergivningen, men danner alene grundlag for og støtter eksaminanden i den faglige dialog.

Karakterfastsættelsen skal foregå på baggrund af elevens præstation og en vurdering af, hvordan den matcher niveauerne på karakterskalaen. Derfor spiller eksaminations- og bedømmelsesgrundlaget også en afgørende rolle med hensyn til at kunne vurdere forskellige grader af målopfyldelse.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen af elevens kompetencer foretages ud fra samtlige fagets mål på niveauet, som beskrevet i fagbilaget for faget fremmedsprog.

G-niveau	E-niveau	D-niveau
<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Udtrykke sig mundtligt og skriftligt i et enkelt og forståeligt sprog • Anvende viden om kulturelle forhold 	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Anvende grundlæggende regler for skriftlig fremstilling, herunder opbygning af sammenhængende tekster • Udtrykke sig sammenhængende mundtligt og skriftligt med en vis præcision • Anvende viden om kulturelle forhold samt kommentere disse 	<ul style="list-style-type: none"> • Præsentere sit tema/problemstilling • Samtale på engelsk • Kommunikere hensigtsmæssigt • Anvende væsentlige regler for skriftlig fremstilling, herunder genretæk og regler for struktur og opbygning • Udtrykke sig sammenhængende mundtligt og skriftligt med præcision • Anvende viden om kulturelle forhold samt kommentere og perspektivere disse

I vurderingen lægges der særlig vægt på, om eleven:

- Har forberedt og fremlægger sin præsentationsportfolio selvstændigt
- Kan forstå læreres og censurs spørgsmål
- Tager initiativ i samtalen
- Kan udtrykke sig med rimelig præcision, spontanitet og lethed
- Udtrykker sig, således at centrale grammatiske regler følges
- Kan perspektivere til pensum og kultur- og samfundsforhold

Naturfag

Afsluttende prøve

I naturfag er den afsluttende prøve en portfolioprøve.

Prøven er en mundtlig prøve og varer 30 minutter.

Eleven skal have fulgt undervisningen og arbejdet med sin portfolio.

Der udarbejdes en prøveportfolio som godkendes af læreren.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Eksaminationsgrundlag

Præsentationsportfolio er det faglige stof eller materiale, der eksamineres ud fra, og som skal gøre det muligt for eksaminanden at demonstrere sine opnåede kompetencer. Eksaminanden udvælger under vejledning af læreren to emner med forskelligt naturfagligt indhold fra sin arbejdsportfolio til brug for sin præsentationsportfolio. Materialet skal afspejle eksaminandens aktuelle standpunkt.

Præsentationsportfolio skal, jf. læreplanen for naturfag, indeholde beskrivelser af forsøg eller undersøgelser, og kan eksempelvis indeholde billeder, film, plancher, resultater af forsøg eller undersøgelser og anvendt teori. Omfanget af hvert af de bearbejdede emner i præsentationsportfolio skal normalt maksimalt svare til:

- G-niveau: 2 A4-sider
- E-niveau: 4 A4-sider
- D-niveau: 6 A4-sider

Bedømmelsesgrundlag

I naturfag er bedømmelsesgrundlaget både præsentrationsportfolio, præsentionen af portfolio og den øvrige mundtlige præstation. Alle dele indgår således i karakterfastsættelsen ved prøven. Hver del vægtes med en tredjedel.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i fagbilaget.

G-niveau	E-niveau	D-niveau
Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • anvende fagsproget • anvende modeller • præsentere sin portfolio • vise eller forklare gennemført praktisk arbejde og/eller undersøgelse • forklare teorien bag det praktiske arbejde og/eller undersøgelse • beskrive menneskets samspil med naturen. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • anvende korrekt fagsprog • argumentere i samtalen • reflektere over resultater af gennemført praktisk arbejde og/eller undersøgelse • analysere naturfaglige emner og problemstillinger • vise og forklare gennemført praktisk arbejde og/eller undersøgelse samt reflektere over de fundne resultater • analysere samspil mellem mennesket og naturen. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> • anvende korrekt fagsprog • vurdere resultater af gennemført praktisk arbejde og/eller undersøgelse • forholde sig kritisk til naturfaglige udsagn • redegøre for de naturfaglige teorier, der anvendes i gennemført praktisk arbejde og/eller undersøgelser samt forholde sig kritisk til de fundne resultater • vurdere og perspektivere menneskets samspil med naturen.

Der vil blive lagt vægt på, at eleven:

- Udtrykker sig i korrekt fagligt sprog
- Redegør for enkle begreber og modeller

- Udøver naturvidenskabelig tankegang til at planlægge og gennemføre naturvidenskabelige eksperimenter og redegøre for teorien bag det eksperimentelle forløb
- Perspektiverer faget i forhold til erhvervsfaglige og samfundsfaglige forhold

Samfundsfag

Afsluttende prøve

I samfundsfag er den afsluttende prøve en portfolioprøve.

Prøven er en mundtlig prøve og varer 30 minutter.

Eleven skal have fulgt undervisningen og arbejdet med sin portfolio.

Der udarbejdes en prøveportfolio som godkendes af læreren.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

Holdnings- og videns baseret dialog og kommunikation er centrale elementer i samfundsfag, og derfor skal dette medtænkes i prøven. Ved at inddrage de hverdagsaktuelle emner og problemstillinger, som relaterer sig til elevens dokumentation og den praksis, eleven har arbejdet med, får eleven mulighed for at sætte ord på og blive bevidst om, hvordan samfundsfaglige begreber og arbejdsmetoder kan bruges til at løse problemerne lokalt og globalt.

Eksaminationsgrundlag

Der tages som nævnt oven for udgangspunkt i elevens egen dokumentation for arbejdet med faget. Dertil vil der blive stillet spørgsmål om elevens generelle viden om faget.

Præsentationsportfolio skal give eksaminator og censor mulighed for at iagttage elevens arbejde, indgå i dialog med eleven og stille spørgsmål, som aktiverer og udfordrer elevens kompetencer. For eleven skal præsentationsportfolio give mulighed for at vise praktiske kompetencer, besvare spørgsmål, forklare og argumentere

Bedømmelsesgrundlag

G-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på G-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af de skriftlige elementer i portfolio vægtes med en tredjedel.

E-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på E-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation vægtes med to tredjedele. Vurderingen af de skriftlige elementer i portfolio vægtes med en tredjedel.

D-niveau

Bedømmelsesgrundlaget på D-niveau er eksaminandens mundtlige præstation og præsentationsportfolio. Den mundtlige præstation og de skriftlige produkter vægtes hver med 50 %.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til alle de faglige mål, som er angivet i fagbilaget. I vurderingen lægges der særlig vægt på nedenstående:

Der vil blive lagt vægt på elevens viden inden for hovedområderne politik, økonomi, sociologi og arbejdsmarkedsforhold. Hvert område omhandler også den internationale dimension.

G-niveau	E-niveau	D-niveau
Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> demonstrere relevant brug af faglige begreber indgå i dialog om de faglige problemstillinger fra hverdagslivet eller arbejdslivet tage stilling til relevante faglige problemstillinger fra hverdagslivet eller arbejdslivet inddrage erhvervsmæssige og samfundsfaglige forhold i præsentationen. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> udtrykke sig i et korrekt fagligt sprog redegøre for enkle samfundsfaglige begreber og modeller tage stilling til relevante, aktuelle og faglige problemstillinger fra hverdagslivet eller arbejdslivet inddrage erhvervsmæssige og samfundsfaglige forhold i præsentationen. 	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none"> diskutere og udtrykke sig klart og præcist i et korrekt fagligt sprog vise forståelse for og anvende samfundsfaglige begreber og modeller demonstrere overblik og faglige sammenhænge forholde sig kritisk til samfundsmæssige problemstillinger på et fagligt grundlag perspektivere faget i forhold til erhvervsfaglige og samfundsfaglige forhold.

Der vil blive lagt vægt på, at eleven:

- Kan tage aktivt stilling til samfundsmæssige og erhvervsmæssige problemstillinger samt reflektere over disse
- Kan argumentere for egne synspunkter
- Ved, hvad det indebærer at være samfundsborger i et demokratisk land

- Gennem arbejdet med faget har opnået demokratisk dannelse
- Kan opsøge og vurdere informationskilder på deres pålidelighed

PASE

Afsluttende prøve

I PASE er den afsluttende prøve en praktisk prøve over to arbejdsdage, hvoraf første dag afsættes til arbejdet med den udleverede case og den efterfølgende dag afholdes prøven.

PASE tager udgangspunkt i elevens egen hverdag og livssituation, og derfor skal prøven være konkrete opgaver ud fra en relevant og virkelighedsnær case.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget er en case samt 5 delopgaver, der formuleres med udgangspunkt i casen. Delopgaverne skal indeholde:

- En praktisk opgave
- En teoretisk opgave
- Et produkt
- En arbejdsproces.

Bedømmelsesgrundlag

Elevens mundtlige præstation, der udgør bedømmelsesgrundlaget og hver delopgave vægtes ligeligt. Dog skal der i alle tilfælde anvendes et fagligt skøn og foretages en helhedsvurdering af elevens præstation.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til alle de faglige mål, som er angivet i fagbilaget.

Der vil blive lagt vægt på, at eleven:

- Dokumenterer sin grundlæggende viden inden for PASE
- Anvender fagsprog i sin fremlæggelse
- Forklarer begreber og metoder

Identitet og medborgerskab

Afsluttende prøve

I identitet og medborgerskab er den afsluttende prøve en portfolioprøve.

Portfolio indeholder dokumentation for to forskellige emner fra hverdagslivet eller arbejdslivet, som eleven har arbejdet med i undervisningen.

Prøven er en mundtlig prøve og varer 30 minutter.

Eleven har selv ansvaret for at medbringe portfolio til prøven.

I identitet og medborgerskab er det praksisorienterede arbejde centralt.

Eleven skal medtænke det til portfolioprøven, fx ved at inddrage konkrete dilemmaer, etiske problemstillinger eller projekter, som relaterer sig til elevens dokumentation.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget i identitet og medborgerskab er elevens præsentationsportfolio. Eleven har forud for prøven udarbejdet og valgt materiale til præsentationsportfolio ud fra sin arbejdsportfolio.

Præsentationsportfolio er det faglige stof eller materiale, der eksamineres ud fra, og som skal gøre det muligt for eksaminanden at demonstrere de opnåede kompetencer – præsentationsportfolio er ”det, man taler med eleven om”. Eksaminator har inden prøvet godkendt elevens præsentationsportfolio, så der er et eksaminationsgrundlag til prøven.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præsentation af sin portfolio og den efterfølgende dialog. De to dele vægtes med 50% hver.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang elevens præstation lever op til alle de faglige mål, som er angivet i fagbilaget.

Der vil blive lagt vægt på, at eleven:

- Demonstrerer relevant brug af begreber inden for de inkluderede fagområder
- Tager personlig stilling til relevante faglige problemstillinger
- Inddrager medborgerskabseksempler i præsentationen

Bilag 3: Oversigt over prøveformer i FGU

Fag	niveauer	Prøveform	Eksamination	Bedømmelse	Fag	Prøveformer på FGU 3		Eksamination	Bedømmelse
Dansk	GED	PF	30 min	7-trin	Byg, bo, anlæg	PF	PP2-5	30 min	bestået/ikke bestået
Dansk som andetsprog	GED	PF	30 min	7-trin	Handel og kundeservice	PF		30 min	bestået/ikke bestået
Matematik	GED	PF	30 min	7-trin	Industri	PF	PP2-5	30 min	bestået/ikke bestået
Engelsk	GED	PF	30 min	7-trin	Jordbrug, skovbrug, fiskeri	PF		30 min	bestået/ikke bestået
Samfundsfag	GED	PF	30 min	7-trin	Kommunikation og medier	PF	PP2-5	30 min	bestået/ikke bestået
Naturfag	GED	PF	30 min	7-trin	Mad og ernæring	PF		30 min	bestået/ikke bestået
PASE	G	PP2d	30 min	7-trin	Miljø og genbrug	PF		30 min	bestået/ikke bestået
Identitet og medborgerskab	G	PF	30 min	7-trin	Motor og mekanik	PF	PP1 m. cen	30 min	bestået/ikke bestået
Teknologiforståelse	G	PF	30 min	7-trin	Musik og kunstnerisk produkti	PF	PP2-5	30 min	bestået/ikke bestået
Bedømmelse almen GED	7-trinsskalaen				Omsorg og sundhed	PF		30 min	bestået/ikke bestået
eksaminationstid	30 min				Service og transport	PF	PP1 m. cen	30 min	bestået/ikke bestået
PF	portfolio				Turisme, kultur og fritid	PF	PP2-5	30 min	bestået/ikke bestået
PP1 m.cen	praktisk prøve 1 dag med censor tilstede hele dagen								
PP2	praktisk prøve i 2 dage								
PP2-5	praktisk prøve 2-5 dage								
FGU niveau 1	Standpunt/Bestået/ikke bestået								
FGU niveau 2	Standpunt/Bestået/ikke bestået								
FGU niveau 3	Prøve Bestået/ikke bestået								

Bilag 4: Information af censor

Forud for prøveafholdelse skal censor, jf. eksamensbekendtgørelsens § 24 stk. 2, informeres om de faglige, formelle og praktiske ting, der gør, at censor kan udføre sin opgave som censor på en faglig forsvarlig måde. Informationen skal ske i så god tid, at censor og eksaminator har mulighed for at drøfte den kommende prøveafholdelse, og evt. har mulighed for at gennemføre nødvendige tilretninger.

Materiale fremsendes til censor mindst 5 arbejdsdage før prøveafholdelsen. Kontakt fra censor til eksaminator kan ske, når prøvematerialet er fremsendt, og censor har sat sig ind i opgaven.

Relevant materiale, som skal fremsendes til censor, vil typisk være:

- Fagbilag/læreplan
- Beskrivelse af den forudgående undervisning
- Beskrivelse af prøven
- Evt. opgave til prøven
- Evt. elevers præsentationsportfolio
- Skolens eksamensregler
- Elever på særlige prøvevilkår
- Praktiske informationer, med plan for prøveafholdelse, elevliste inkl. evt. gruppedannelse,
- angivelse af prøvested, kontaktinformationer for eksaminator og skolens prøveansvarlige.

Bilag 5: Guide til god praksis ved prøveafholdelse

Den nedenstående tjekliste kan anvendes ved planlægning og gennemførelse af prøver på FGU.

Alle punkter vil ikke være lige relevante ved alle prøver, men vil være afhængig af den konkrete prøves form og kontekst, ligesom nogle punkter er fokuseret mod eksaminator, mens andre har mere karakter af administrative forhold.

Før prøven	
Hvad skal prøvens fokus være?	
Hvad skal bedømmelseskriterierne være?	
Individuel eller gruppeprøve?	
Ved gruppeprøve - hvor mange elever er der i gruppen (NB Husk at følge antal i læreplan/fagbilag), og hvordan de skal samarbejde?	
Hvordan udarbejdes eksaminationsgrundlaget?	
Er der særlige krav til eleverne for at kunne deltage i prøven? – skal læreren godkende elevarbejde, der skal være eksaminationsgrundlag?	
Udarbejder eleverne noget i undervisningstiden, som de medbringer til prøven som eksaminationsgrundlag/bedømmelsesgrundlag? – eller starter prøven med udlevering af en opgave, som skal løses på samme dag?	
Tidsrammen for prøven – er der forberedelse, og hvad er rammerne herfor?	
Er der særlige krav til hvilke fysiske rammer prøven skal foregå i?	
Hvilke hjælpemidler har eleverne til rådighed?	
Er der elever, der skal have særlige prøvevilkår?	
Skal der være en tidsplan for elevens arbejde på dagen?	
Hvor mange elever kan der være til prøve samtidig?	
Hvordan informeres censor, og hvad skal censor informeres om?	
Fremsendelse af materiale til censor (hvis materialet indgår som bedømmelsesgrundlag).	
Hvilke praktiske informationer skal censor have?	
Hvordan forberedes eleverne løbende – og i den sidste afsluttende fase af undervisningen til prøve?	

Under prøven		
Hvem er den prøveansvarlige, som skal kunne tilkaldes ved problematiske situationer?		
Læreren er eksaminator, og hvad skal censors rolle så være?		
Hvordan skal kommunikationen med eleverne være?		
Efter prøven		
Hvornår og hvordan voteres der?		
Hvordan meddeles bedømmelsen til eleverne?		
Hvordan håndteres uenighed om bedømmelsen?		
Hvem tager sig af elever, der ikke består?		
Hvem oplyser om mulighed for omprøve?		
Hvordan udformes, underskrives og afleveres karakterlister?		
Hvilke erfaringer fik jeg med prøvens udformning?		
Giver det anledning til ændringer i prøvetilrettelæggelse og prøveafholdelse		